

נוהל שחרור טובין שתחת תקינה רשמית במסגרת רפורמת "לא עוצרים בנמל"

בתאריך 1.7.24 נכנסה לתוקף רפורמת "לא עוצרים בנמל", בעקבותיה יבואן שיבחר יוכל לבקש מסוכן המכס לשחרר טובין שנדרשים בגינם אישורי חוקיות יבוא לעניין תקינה רשמית (אישורי ת"ר) מבלי להציגם, זאת בדומה למצב הקיים באירופה. נוהל זה נועד להנחות את סוכן המכס כדי שיוכל להגיש את הצהרת היבוא בהתאם לשינויים שנקבעו בעקבות הרפורמה. כיום, סוכן המכס המטפל בשחרור טובין החייבים בעמידה בחוקיות יבוא לעניין אישור ת"ר נדרש להקליד במערכת את מס' האישור שהתקבל באמצעות מערכת "מסלול". מיום החלת הרפורמה סוכן המכס (באישור היבואן) יוכל להשתמש באחד מ-4 קודי פטור שיבטלו את הצורך לקבלת אישור באמצעות מערכת "מסלול", והקלדה של כל אחד מהם תהווה הצהרה של היבואן על עמידה בחוקיות היבוא.

אלו הקודים שנקבעו לשם יישום הרפורמה, ויוקלדו בשדה סוג רשומה "פטור מאישור/רישיון":

- 1) 60 = קוד פטור עבור פרטי המכס שלצידם מופיעה דרישה בתוספת השניה לצו יבוא חופשי "אישור ת"ר או הצהרת ת"ר" (קבוצות יבוא 2 ו-3).
- 2) 61 = קוד פטור מחובת עמידה בתקן רשמי עבור טובין המיובאים לשם יצוא (יל"צ)
- 3) 62 = קוד פטור מחובת עמידה בתקן רשמי עבור טובין המיועדים למחקר ופיתוח (מו"פ)
- 4) 63 = קוד פטור מחובת עמידה בתקן רשמי עבור טובין שלגביהם התקן לא חל- תל"ח, לקבוצות יבוא 2 ו-3.

שני הפטורים 61 ו-62 באים להחליף את תהליך קבלת הפטור מחובת עמידה בתקן רשמי למוצרים שמיובאים למחקר ופיתוח או לייצוא.

יובהר כי, במידה והיבואן החליט שלא להצהיר "הצהרת ת"ר" ולהשתמש בקוד פטור 60, סוכן המכס לא ייעשה שימוש בקוד וניתן יהיה להעביר בקשה במערכת "מסלול", הבקשה במקרה הזה תטופל לפי תהליך שחרור בקבוצת יבוא 1.

מעבר לכך, אין להשתמש בקוד 92 עבור רפורמה זו.

שלב ההגשה

א. בטרם תוגש הצהרת היבוא, סוכן המכס חייב לקבל אישור מהיבואן, רצוי בכתב, המפרט את החלטתו האם להשתמש בקוד פטור של "לא עוצרים בנמל" או לחילופין להגיש בקשת אישור יבוא באמצעות מערכת "מסלול". כאמור, בניגוד למה שקיים כיום, החלופה לשימוש בקוד פטור 60 היא רק שחרור לפי

- קבוצת יבוא 1, דהיינו, הגשת בקשה למעבדת בדיקה, קבלת אישור שחרור מותנה ובהמשך לבדיקת המעבדה, אישור עמידה .
- ב. שימוש בקודי פטור 60 ו-63 מתאפשר למוצרים ולתקנים רשמיים המוגדרים בקבוצות יבוא 2 ו-3 בלבד. לא ניתן להשתמש בקוד פטור 60 ו-63 למוצרים ולתקנים רשמיים המוגדרים בקבוצת יבוא 1. כמו כן, לא ניתן להשתמש בקודי פטור 60 ו-63 עבור יבואנים שנמצאים בסטטוס מפר אמן.
- ג. במידה והיבואן ינחה את סוכן המכס כי ברצונו להגיש הצהרת יבוא במסגרת הרפורמה, הסוכן יעשה שימוש בקודי פטור 60 ו-63, אשר יפטור את היבואן מהצורך בקבלת אישור תקינה באמצעות מערכת "מסלול".
- ד. האחריות על עבירה במקרה של שימוש לא מוצדק בקודי הפטור "לא עוצרים בנמל" תוטל על היבואן, זאת במידה שסוכן המכס פעל בהתאם להחלטתו של היבואן בנוגע לרפורמה.
- ה. במקרה של תל"ח ייעשה שימוש בקוד 63 עבור קבוצות יבוא 2 ו-3 בלבד.

שלב הבקרה (בקרת מסמכים ו/או בדיקה פיזית)

- א. במידה שהסוכן הגיש הצהרה והשתמש באחד הפטורים של "לא עוצרים בנמל" וההגשה נותבה לבקרה תשלח אליו הודעה "נדרש לבקרה של משרד הכלכלה" והוא צפוי לקבל אחד או יותר מארבעת המשובים הבאים:
1. המצאת מסמכים
 2. דרישת תיק מוצר
 3. בדיקה פיזית של המשלוח באתר המסירה או במחסן היבואן, תוך העברת מסר בדיקה לסוכן והנחייה של עובד מינהל התקינה (להלן: הבקר) לנטילת דגימה באתר המסירה או הנחייה של הבקר להמציא התחייבות ליבואן להזמין מעבדה לנטילת דגימה במחסן שלו.
 4. סיום הבקרה (לא נדרש המשך בקרה או סיום טיפול ע"י המכס).

ב. הניתוב לבדיקה פיזית יהיה כדלקמן:

1. דרישה לבקרה של מינהל התקינה בשטח הבדיקות שבפיקוח המכס - יישלח מסר לסוכן על פתיחת בקרת התאמה לתקן. המערכת תנהל תורים באמצעות מערכת זימון תורים לבדיקה שמנוהלת במערכת שער עולמי (בדומה לבדיקת מכס), והטיפול ייעשה ע"י סוכן המכס בנוכחות בודק מכס. לאחר סיום הבדיקה הדגימה תאווסן ע"י המכס עד לאיסופה ע"י נציג המעבדה. נציג

המעבדה יאסוף את הדגימה תוך 2 ימים עסקים לכל היותר, ההודעה למעבדה בדבר הצורך בנוגע לאיסוף הדגימה תבוצע ע"י מינהל התקינה.
2. בדיקה פיזית במחסן היבואן – תבוצע לאחר התרת ההצהרה ע"י המכס והבדיקה תתבצע ע"י נציג מעבדה ללא נוכחות בודק מכס.